

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування**

СИЛАБУС

**ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИЩА ОСВІТА І БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01.Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014.07. Середня освіта. Географія
За освітньою програмою	Географія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2021

Назва курсу	Вища освіта і Болонський процес
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра фізичної географії та раціонального природокористування
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01. Освіта/Педагогіка 014.07. Середня освіта. Географія
Викладачі курсу	Поп Степан Степанович, Шароді Ю.В.
Профайл викладачів	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/24
E-mail	popstepan7@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35172
Мова викладання	Українська
Тривалість курсу	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Обсяг курсу	42 годин – аудиторні заняття (24 години лекційні, 18 годин семінарські заняття); 48 годин – самостійна робота студента.
Формат курсу	Очний. Проведення лекцій, семінарських занять, консультацій, екскурсій тощо.
Анотація до курсу	Курс «Вища освіта і Болонський процес» є обов’язковою дисципліною зі спеціальності 014.07. Середня освіта. Географія освітньо-професійної програми «Географія». Предметом вивчення дисципліни є тенденції розвитку Болонського процесу у вищій школі та входження України в Європейський освітній і науковий простір. Програма навчальної дисципліни складається з одного модуля. Модуль 1. Вища освіта в Україні та стан входження в європейський освітній і науковий простір.
Ключові слова	Вища освіта України, Болонський процес, кредитно-модульна система, Європейський освітній простір, стандарт вищої освіти.
Мета та цілі курсу	Отримання студентами знань про зміст, сутність та принципи реформування вищої освіти в Україні в процесі входження до європейського освітнього й наукового простору, а також ознайомлення їх із світоглядно-методологічними засадами освітянської діяльності.
Пререквізити курсу	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань, отриманих на першому (бакалаврському) рівні.
Очікуванні результати навчання	Знання основних законів, закономірностей, понять та наукової термінології новітніх напрямків сучасної географічної освіти та науки; знання системи освіти та науки України, стану її адаптації в європейський простір (ПРН 1). Знання принципів, методів, закономірностей, структури педагогічного процесу, новітніх освітніх технологій, які є придатними для викладання різних географічних дисциплін у вищій школі та в загальноосвітніх навчальних закладах (ПРН 3). Знання за даною освітньою програмою, які необхідні для роботи в традиційних сферах застосування: вчителем середньої школи або спеціалістом-географом у наукових установах, державних природоохоронних структурах та поресурсних департаментах при облдержадміністрації або відділах органів державної влади та місцевого самоврядування, а також у підприємницьких структурах, що

	потребують фахівців-географів (ПРН 4). Уміння вирішувати конкретну наукову проблему (фундаментальну або прикладну) географічної освіти і науки, використовуючи сучасні техніку, технологію, методи і методологічні підходи, здобувати нові знання і зіставляти їх з отриманими раніше, викладати їх у формі звіту, публікації, доповіді (ПРН 9). Застосовувати новітні освітні методики і технології для формування в учнів школи предметних компетентностей, набуття сучасних уявлень про географічну оболонку Землі як середовище життєдіяльності людства, її структуру, природні багатства різних континентів, країн світу, України та її регіонів (ПРН:10). Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлюючого, сповідуючого та примножуючого загальноцивілізаційні цінності демократичного суспільства (морально-етичні, культурні, гуманістичні, доброчесності тощо) (ЗК 1). Здатність спілкуватися державною мовою, уміти комунікувати з іншими, логічно викладати свою думку як усно, так і письмово (ЗК 3). Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні сучасні технології у науковій, освітній, просвітницькій та громадській роботі, абстрактно мислити та системно аналізувати і узагальнювати інформацію в галузі предметної діяльності (ЗК 4). Вміння виявляти та вирішувати в професійній діяльності проблемні задачі, приймати науково-обґрунтовані управлінські рішення (ЗК 5). Уміння об'єктивно оцінювати і доносити знання як до фахової аудиторії, так і до широкого загалу із використанням наукової термінології та сучасних методів і технологій презентації інформаційних матеріалів (ЗК8).
Навчальні техніки та методи, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, семінарські заняття, консультації, усне опитування, тестові завдання, модульні письмові контрольні роботи тощо. Дидактичні матеріали: підручники з дисципліни в електронній формі, матеріали презентацій до лекцій, пакети завдань для модульного та підсумкового контролю, а також матеріали лектора до дисципліни в системі віртуального навчання «Moodle»
Необхідне обладнання	Технічні засоби: мультимедійна техніка, Інтернет ресурси з доступом під час лекцій. Прилади і матеріали кабінетів геології та географії, комп'ютерних класів.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Поточний контроль за 100 бальною шкалою для змістового модуля № 1 включає три теоретичні питання та п'ять тестових завдань. Відповіді на три теоретичні питання оцінюються до 45 балів (по 15 балів за кожне питання), тестові завдання – по три бали за правильні відповіді на кожен із п'яти тестів, разом максимально студент може отримати ще 15 балів. Решту 40 балів студент може накопичити, проявляючи активність на семінарських заняттях та даючи правильні відповіді на запитання по ходу лекцій. Результат підсумкового рейтингового контролю викладач оголошує студентам на останньому семінарському занятті. Студент може покращити рейтингову оцінку, складаючи усний залік або йому виставляються рейтингова оцінка у екзаменаційну відомість та залікову книжку.
Підсумковий контроль, форма	Залік проводиться у формі усної перевірки знань
Зміст курсу	Тема 1. Мета та основні завдання дисципліни, інформаційне забезпечення. Зміст, мета та основні завдання вищої освіти в Україні. Основні типи закладів вищої освіти в Україні та типи вищої освіти за різними ознаками (напрямком і змістом наукових знань, рівнем освіти тощо). Державні органи управління вищою освітою та законодавча база в цій царині.

	Пріоритети розвитку вищої освіти в Україні. Тема 2. Державний стандарт вищої освіти. Галузі знань, спеціальності, спеціалізації, освітньо-професійні програми, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін тощо .Контроль якості вищої освіти в Україні. Тема 3. Входження освіти України в європейський освітній й науковий простір як чинник соціально-економічного розвитку держави. Реформування вищої освіти України відповідно євроінтеграційним вимогам. Тема 4. Основні завдання та принципи системи вищої освіти в країнах Європи. Етапи формування Європейського освітнього й наукового простору. Тема 5. Болонський процес як основа реформування вищої освіти в Україні. Мета, завдання, основні принципи й положення Болонського процесу. Тема 6. Кредитно-модульна система організації навчання та її принципи. Засоби Європейської кредитно-трансферної систем (ECTS). Сутність понять кредит і модуль. Академічна мобільність студентів. Тема 7. Вид, форми і критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Проміжний і підсумковий контроль. Технологія оцінювання. Тема 8. Сучасний стан впровадження кредитно-трансферної системи освіти у вищій школі України.
Література для вивчення дисципліни	Основна література 1. Ільченко А.М., Шайко С.В. Вища освіта і Болонський процес. Навч.-метод. посібник. Полтава: РВВ ПДАА, 2014.-316 с. https://mon.gov.ua/ua/tag/vishcha-osvita 2. Зоя Тимошенко. Болонський процес: сутність, витоки та етапи розвитку. http://soskin.info/ea/2004/7-8/20040716.html 3. Положення про УжНУ 3. Закон України «Про вищу освіту» в редакції Закону № 392-IX від 18.12.2019 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text Додаткова 1.Вища освіта і Болонський процес.Навчальний посібник за редакцією В.Г.Кременя. Авт. колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В.Грубінко, І.І.Бабин. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2004.-384 с. 2. Анатолій Плавко. Болонський процес в Україні: плюси і мінуси. Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв:euroosvita.net/index.php/?category=1&id=1682
Інформаційні ресурси	1. eurosvita.net/index.php/?category=1&id=1682 2. www.tspu.edu.ua/ресурси/кредитно-модульна система 3. https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/pro-ministerstvo/kontaktna-informaciya
Питання для підсумкового контролю	1.Яка сутність та цілі Болонського процесу? 2. Які основні принципи Болонського процесу. 3.Які країни є учасниками Болонського процесу? 4. Проаналізуйте базові засади Болонської декларації. 5. Визначте, в чому полягають переваги європейської освіти. 6. Які основні завдання входження України в європейський освітній і науковий простір?. 7. З'ясуйте поняття Європейська кредитно-трансферна система (ECTS) та кредитно-модульна система організації навчального процесу (КМСОНП). 8. Які принципи кредитно-модульної системи навчання знаєте? 9. Розкрийте сутність поняття «кредит» та "модуль".

	10. Розкрийте основні проблеми забезпечення якості підготовки фахівців у вищій школі України. 11. Яка методика оцінювання знань студентів за кредитно-модульною системою навчання?. 12. Яке співвідношення шкали ECTS із національною системою оцінювання в Україні? 13. Розкрийте сутність принципу мобільності студентів, викладачів і науковців; 14. Які цілі та завдання сучасної вищої освіти в Україні. 15. Навіть державні органи управління вищою школою та охарактеризуйте структуру системи вищої освіти в Україні. 16. Які основні законодавчі та нормативно-правові документи визначають зміст, порядок та якість підготовки фахівців у вищій школі України?. 17. Назвіть освітні й освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти України. 18. Які встановлені види документів про вищу освіту в Україні? 19. Що таке стандарти вищої освіти? Розкрийте систему стандартів вищої освіти. 20. Охарактеризуйте пріоритети державної політики щодо розвитку вищої освіти в Україні. 21. Проаналізуйте сучасний стан вищої освіти в Україні. 22. Розкрийте особливості вищої освіти в країнах Європи і США. 23. Які загальні принципи формування систем вищої освіти та тенденції її розвитку в країнах Європи. 24. Зробіть порівняльний аналіз системи вищої освіти України й Великобританії (або іншої країни Європи). 25. Розкрийте роль науки у формуванні змісту вищої освіти в Україні. 26. Що таке навчальний план спеціальності? 27. Яку роль відіграє робочий навчальний план дисципліни?. 28. Що таке силабус до дисципліни? 29. Розкрийте сутність блоку дисциплін вільного вибору студентів та процедуру їх обрання в навчальному процесі. 30. Які основні форми освітнього процесу у вищій школі? 31. Яке значення має додаток до диплому про вищу освіту?
--	--